

Creatief met kunstgras

Bloemlust op semi-openbaar schoolplein
Leiden

Op het plein voor het nieuwe gebouw voor basisschool St. Joseph en buitenschoolse opvang B4Kids in Leiden, prijken enorme bloemen. Bijna het hele plein is door KSP Kunstgras BV bedekt met kunstgras waarin kleurrijke bloemen zijn aangebracht van soms wel 9 meter doorsnee. De bloemen verwijzen naar het natuurlijke en duurzame totaalontwerp van de hand van Jorissen Simonetti Architecten. Op verzoek van de gemeente werd het nieuwe schoolplein semi-openbaar ontworpen.

De vier oude gebouwen waarin de St. Joseph was gehuisvest, voldeden niet meer. In opdracht van de gemeente Leiden en Stichting Katholiek Onderwijs Leiden, heeft Jorissen Simonetti architecten het nieuwe, duurzame schoolgebouw in de Professorens/Burgermeesterwijk, inclusief buitenruimte, ontworpen rondom het thema natuur. De school zal medio 2011 ruimte bieden aan 25 groepen, 2 speellokalen, een gymzaal, buitenschoolse opvang en 8 schoolwoningen. Deze schoolwoningen kunnen bij eventuele terugloop van kinderen in de wijk met geringe aanpassingen

worden getransformeerd tot appartementen. Jaimy Dijkshoorn, projectmanager: "Aan de achterzijde bevindt zich een gesloten, natuurlijk speelplein met water, hout en zand. Hier spelen de jongere kinderen van de opvang en uit de lagere klassen van de school. Aan de voorzijde bevindt zich het stedelijke plein. Voor dit plein had de gemeente de belangrijke eis gesteld dat het semi-openbaar zou worden voor de kinderen uit de buurt. Dus het bestaande hek is weggehaald: vanaf de straat loop je nu zo het plein op." Behalve toegankelijk voor de buurt, moest het plein een veilige speelsituatie vormen en moest de vormgeving aansluiten bij het natuurlijke totaalconcept. Op verzoek van buurtbewoners krijgen de twee platanen uit de oude situatie een nieuw plekje in het ontwerp.

Kunstgras op openbaar terrein

In eerste instantie hadden de architecten met gekleurde klinkers bloemvormen in de bestrating van

het plein willen maken. Maar bij het Voorlopig Ontwerp bleek dat materiaal te weinig beleevingswaarde te hebben en niet geschikt genoeg om organische vormen mee te realiseren. De strakke lijnen op hockeyvelden vormden de inspiratie en aanleiding om te kijken naar de mogelijkheden van kunstgras. Dijkshoorn: "KSP Kunstgras had ervaringen met het aanleggen van kunstgras in diverse vormen; ons ontwerp bleek goed te realiseren met dit materiaal. De zorg was alleen, gezien het semi-openbare karakter van het plein, dat het te gevoelig zou zijn voor vandalisme. We kennen allemaal de verhalen van jongeren op scooters die het leuk vinden om met een spinnend achterwiel het kunstgras te laten smelten." Maar KSP Kunstgras wees de architecten van Jorissen Simonetti op meerdere gerealiseerde projecten in wijken waar de sociale controle minimaal is en vernielingen en graffiti voorkomen. De kunstgras velden bleven echter ongeschonden. Dijkshoorn: "Om ook de opdrachtgevers te

overtuigen hebben wij hen enkele van deze plekken laten zien. Daarbij komt dat op het schoolplein in Leiden de sociale controle groot is; het appartementencomplex aan de aangrenzende liggende straat kijkt erop uit."

Kleuren en patronen stimuleren beweging

In de winter van 2010 hebben KSP Kunstgras en Jorissen Simonetti architecten nagedacht over de inrichting van het buitenterrein van de school. Missie: het inrichten van het schoolplein met speelse bloemen om de kinderen te laten bewegen in een vrolijke omgeving. Uiteraard moest het kunstgrasveld eerst van een fundatie worden voorzien. KSP Kunstgras heeft in samenspraak met de aannemer voor het buitenterrein, hoveniersbedrijf Bloemenlust, ook deze infrastructurele werkzaamheden voor haar rekening genomen. De ondergrond werd stabiel gemaakt en om te voorkomen dat water op het veld blijft staan werd drainage aangebracht.

Het definitieve ontwerp omvatte een oppervlakte van 1.000m² duurzaam kunstgras met daarin negen bloemen van 50m² per stuk in verschillende felle kleuren. De uitwerking en uitvoering van het ontwerp was een uitdagende klus. Joost Sweep van KSP Kunstgras: "KSP heeft ruime ervaring met de techniek om figuren en kleuren met elkaar te combineren. Echter, dit was een stapje groter. Om het beoogde resultaat te kunnen behalen moesten we heel nauwkeurig de maatvoering aanhouden." De leverancier bouwde de ontwerp tekening om naar een digitale vormgevingstekening waarbij elk blad werd ingekleurd. Na het controleren van de kleurstellingen liet het bedrijf gigantische mallen produceren. Sweep: "Elke bloem heeft zijn eigen mal, op de millimeter nauwkeurig uitgesneden: 450m² aan mallen om de bloemen te kunnen prefabriceren. Dit procédé met nauwkeurige maatvoering levert nauwelijks snijverlies op; vanuit duurzaam oogpunt dus een zeer verantwoorde werkwijze." Het veld werd aangelegd in de basiskleur groen, waarna met lasertechniek de vormen werden uitgesneden waarin de geprefabriceerde bloemen

werden gelegd. Sweep: "De gekozen kleuren zorgen voor een prachtig scherp contrast met het groene kunstgras. De kinderen vinden het leuk om van het ene blad naar het andere te springen. Twee vliegen in één klap; het ziet er leuk uit en de kids bewegen."

Spelaanleidingen

Behalve de bloemen zijn er ook andere spelaanleidingen in het ontwerp aangebracht. Er is een houten podium van 25 cm hoog geplaatst met houten palen door de vloer 'gestoken' die dienen als een speelelement. Dijkshoorn: "De kinderen spelen er landje veroveren en andere fantasiespelletjes." Middels Fonds 1818 is het mogelijk gemaakt om op een later moment nog een tafeltennistafel, duikerek, en een klimrek tegen de buitenmuur van de gymzaal te plaatsen. Op de plekken van het duikel- en klimrek zijn onder het gras speciale 'shockpads' geplaatst, zodat de valondergrond veilig is. Op een vijfde van het plein doorkruist een zebrapad van de entree van het plein richting de fietsenstallingen het bloemenveld. Dit om een veilige looprichting aan te geven. Fietsen of brommen op het veld is niet de bedoeling. Om dit

te voorkomen is voor de opgang naar het plein een speelse scheiding aangebracht van u-blokjes die het moeilijk maken om met een tweewieler tussendoor te navigeren. Voor de duidelijkheid is de trottoirzone aan de voorzijde van de school gereserveerd voor 'zoen en zoef' en is er een fietsenstalling ingericht. Op 20 mei is het plein officieel opgeleverd. Alleen de platanen en de speeltoestellen moeten nog worden geplaatst. Sweep: "De mooiste bevestiging was dat de kinderen stonden te springen om het kunstgras in gebruik te nemen. Eenmaal vrijgegeven konden ze niet wachten. Er werd gerend, gespeeld met de bal en gesprongen van blad naar blad. Overal beweging. Missie geslaagd!"

Jorissen Simonetti architecten
Leiden
T: 071-5790540
www.jorissensimonettiarchitecten.nl

Of

KSP Kunstgras BV
Lelystad
T: 0320-214145
www.ksp-kunstgras.nl

